RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN VOORZITTER VAN DE DERDE KAMER

ARREST

nr. S/2011/0168 van 21 december 2011 in de zaak 1011/0825/SA/3/0777

In zake:

1. het college van burgemeester en schepenen van de **stad**ANTWER PEN

2. de **stad ANTWERPEN**, vertegenwoordigd door het college van

burgemeester en schepenen

bijgestaan en vertegenwoordigd door: advocaat Els EMPEREUR kantoor houdende te 2600 Antwerpen, Uitbreidingsstraat 2 bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

verzoekende partijen

tegen:

de deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN

verwerende partij

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld bij aangetekende brief van 20 mei 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 31 maart 2011.

Met dit besluit heeft de deputatie het administratief beroep van, hierna de aanvrager, tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen van 30 december 2010 onder voorwaarden ingewilligd.

De deputatie heeft aan de aanvrager een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden verleend voor het afbreken van vijf leegstaande woningen en het oprichten van een appartementsgebouw met kantoorruimtes en ondergrondse parkeemiveaus.

Het betreft percelen gelegen te en met kadastrale omschrijving

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft geen nota betreffende de vordering tot schorsing ingediend, maar wel een afschrift van het administratief dossier neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 14 september 2011, alwaar de vordering tot schorsing werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Kristof HECTORS die loco advocaat Els EMPEREUR verschijnt voor de verzoekende partijen, is gehoord.

De verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, is niet ter zitting verschenen. Gelet op artikel 4.8.24 VCRO verhindert de afwezigheid van partijen de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, echter niet.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen van titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en van de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009.

III. FEITEN

Op 22 september 2010 (datum van het ontvangstbewijs) dient de aanvrager bij de eerste verzoekende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "de afbraak van 5 leegstaande woningen en de oprichting van een appartementsgebouw met kantoorruimtes en ondergrondse parkeerniveaus".

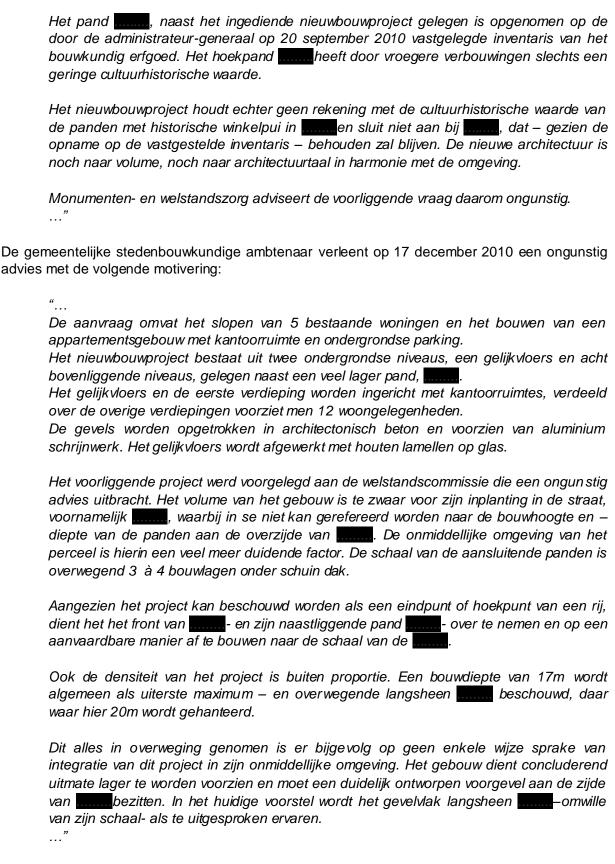
De percelen zijn, zo blijkt uit de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgestelde gewestplan 'Antwerpen', gelegen in woongebied. De percelen zijn niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 5 oktober 2010 tot en met 4 november 2010, worden twee bezwaarschriften ingediend. In deze bezwaarschriften wordt in essentie opgemerkt dat de schaal van het project die van de straat en de omgeving overstijgt, waardoor de privacy en lichtinval van de omwonenden worden ontnomen, dat het aantal parkeerplaatsen beperkt is en dat het project niet is aangepast aan het naastliggende pand, dat werd opgenomen in de inventaris van het cultuurbezit Vlaanderen, evenals twee panden in de monden die volgens de aanvraag zullen worden afgebroken.

De Brandweer verleent op 21 oktober 2010 een voorwaardelijk gunstig advies.

De dienst Stadsontwikkeling verleent op 7 december 2010 een ongunstig advies met de volgende motivering:

Van de bij deze bouwaanvraag betrokken panden worden de fraaie neoclassicistische winkelpuien van de huizen in de architectuurinventaris van het cultuurbezit vermeld.

De eerste verzoekende partij weigert op 30 december 2010 een stedenbouwkundige vergunning aan de aanvrager en neemt ter motivatie het ongunstige advies van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar over.

Tegen deze beslissing tekent de aanvrager op 2 februari 2011 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

Het Centrum voor Toegankelijkheid van de provincie Antwerpen verleent op 10 februari 2011 een gunstig advies mits voldaan wordt aan volgende voorwaarden:

"

- 1. Na voltooiing van de werken moet de toegankelijkheid voor personen met een verminderde mobiliteit in het in dit dossier vergunde gedeelte behouden blijven. Dit voorschrift geldt tevens voor de inrichting en de toekomstige niet-vergunningsplichtige wijzigingen die zouden plaatsvinden.
- 2. De normbepalingen van hoofdstuk III van het V. Bl. Reg. tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid (05.06.2009) moet worden nageleefd
- 3. De niveauverschil tussen binnen en buitenpas reduceren tot maximaal 0,02m.
- 4. Parkeerplaats 7 op één van de parkeerniveaus voorbehouden voor personen met een handicap.
- 5. De toegangsdeuren tot de wooneenheden voorzien van deuren met tenminste Db 0,93mx 2,115m
- 6. Indien in de kantoor- of handelsruimtes sanitair wordt voorzien, dan moet dit toegankelijk zijn volgens de maatvoeringen beschreven in de Gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid.

...'

In zijn verslag van onbekende datum adviseert de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar de verwerende partij om het beroep in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder de voorwaarde dat de voorwaardelijk gunstige adviezen van de brandweer van Antwerpen en het centrum voor Toegankelijkheid strikt worden nageleefd.

Na de hoorzitting van 29 maart 2011, beslist de verwerende partij op 31 maart 2011 om het beroep in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen en overweegt hierbij het volgende:

"...

9. <u>Beoordeling</u>

Volgens het vastgestelde gewestplan van Antwerpen (goedgekeurd bij KB van 3 oktober 1979) situeert de aanvraag zich in woongebied.

..

De aanvraag is principieel in overeenstemming met deze planologische bestemming van het gewestplan.

Zowel de brandweer Antwerpen als het centrum voor Toegankelijkheid hebben voorwaardelijk gunstig advies uitgebracht over de aanvraag. De adviezen dienen strikt te worden nageleefd...

De aanvraag betreft de afbraak van 5 leegstaande woningen voor de bouw van een appartementsgebouw met kantoorruimte en ondergrondse parking. Het betreft een hoekperceel in een omgeving die wordt gekenmerkt door appartementsgebouwen van gemiddeld 8 bouwlagen. De zijstraat namelijk wordt gekenmerkt door herenwoningen. Het project past zich aan, aan de overwegende hoogte van zowel de als die van

is een relict qua erfgoedwaarde dat nog aanwezig is in de straat, echter het standpunt van beroeper wordt bijgetreden dat dergelijke woning zijn waarde krijgt in een bouwkundig geheel, hetgeen niet meer aanwezig is. De hoogte van het bestaand appartementsgebouw langs de linkerzijde vanis inderdaad ook niet aangepast aan de historische panden aan de rechterzijde. Echter het behoud hiervan of de aanpassing van de hoogte van het nieuwe appartementsgebouw voorop stellen bestendigt enkel de disharmonie in de straat. In het verleden werd duidelijk geopteerd om in de toekomst hier een straatbeeld te verkrijgen bestaande uit middelhoogbouw. Het voorliggende ontwerp past in dit overwegend veel en verwijst in haar gevelopbouw aan de hand van een terugwijkende gedeelte ter hoogte van de kroonlijst links naar de hoogte van dat het om een hoekperceel gaat kan er bezwaarlijk over een bouwdiepte van 17m spreken. De kwaliteit en de inpassing van het project wordt bepaald door de aansluiting met het bouwprofiel van de aanpalende en minimale open ruimte die gecreëerd en behouden op het perceel. De wettelijke afstanden tot de perceelsgrenzen van zowel raamopeningen als terrassen worden gerespecteerd. De beroeper toont aan de hand van een schaduwstudie aan dat de reeds aanwezige bebouwing en de oriëntatie van het perceel op zich de lichtinval op de aanpalende gebouwen bepaalt en niet zozeer het voorliggende ontwerp.

Voor wat betreft het aantal parkeerplaatsen werd per entiteit één parkeerplaats voorzien. Gelet op de nabijheid van het station en het openbaar vervoer en de aanwezigheid van voldoende fietsenstalling kan de norm van één parkeergelegenheid per woongelegenheid in het dense stadscentrum als voldoende worden beschouwd. Immers zijn het de aangehaalde aanwezige alternatieven zoals fiets en openbaar vervoer waarop de stad inzet om de stad leefbaar te houden qua mobiliteit.

..."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De bestreden beslissing werd, zo blijkt uit stukken van het dossier, door de verwerende partij met een aangetekende zending van 31 maart 2011 aan de verzoekende partijen betekend. Het door de verzoekende partijen ingestelde beroep, bij aangetekende brief van 20 mei 2011, is tijdig conform artikel 4.8.16, §2, 1°, a VCRO.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang en de hoedanigheid van de verzoekende partijen

1.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partijen met hun verzoekschrift duidelijk aangeven in welke hoedanigheid zij respectievelijk optreden.

De eerste verzoekende partij, zijnde het college van burgemeester en schepenen, treedt in eerste instantie op in eigen naam als 'vergunningverlenend bestuursorgaan' in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 2° VCRO. In het licht van de reguliere procedure vergunningsprocedure is de Raad dan ook van oordeel dat de eerste verzoekende partij op grond van dat artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 2° VCRO beschikt over het rechtens vereiste belang om een beroep in te dienen bij de Raad. De Raad aanvaardt tevens dat uit artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 2° VCRO niet alleen het

potentieel belang van de eerste verzoekende partij blijkt maar ook haar hoedanigheid en meer specifiek haar procesbevoegdheid om een vordering in te leiden bij de Raad.

2. De tweede verzoekende partij put haar belang uit artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO, als een (publieke) rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen meent te ondervinden van de bestreden beslissing, zoals blijkt uit het besluit om in rechte op te treden van 13 mei 2011 van de eerste verzoekende partij.

De tweede verzoekende partij verwijst met betrekking tot de rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen naar artikel 2 van het Gemeentedecreet waarin haar opdracht om bij te dragen tot het welzijn van de burgers en de duurzame ontwikkeling van het gemeentelijk gebied staat omschreven. Ze stelt dat de bestreden beslissing indruist tegen het ruimtelijke beleid van de stad aangezien het project door de voorgestelde bouwdiepte en kroonlijsthoogte de harmonie en het ruimtelijke evenwicht van de onmiddellijke omgeving structureel verstoort.

Gegeven de voorgaande vaststelling is de Raad van oordeel dat de tweede verzoekende partij voldoende aannemelijk maakt dat zij rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing en in die zin haar belang bij het voorliggende beroep in het licht van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO afdoende aantoont.

V. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Uit de samenlezing van de artikelen 4.8.13 VCRO en 4.8.16, §3, derde lid VCRO moet worden afgeleid dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts bij wijze van voorlopige voorziening kan worden geschorst ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel én wanneer hiertoe redenen voorhanden zijn.

A. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

De verzoekende partijen omschrijven het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat zij menen te lijden als volgt:

"

Een zeer belangrijk uitgangspunt in het ruimtelijk beleid van verzoekende partijen is immers de toepassing van de **harmonieregel**. Dit blijkt uit de overvloedige en consequente beleidsdocumenten die voorhanden zijn.

Vooreerst blijkt dit uit artikel 1.3.1 van de Stedelijke Bouwcode (cfr. Supra, STUK 14)

In de stedenbouwkundige voorschriften van het thans toepasselijke BPA "Binnenstad" wordt de harmonieregel letterlijk opgenomen in de stedenbouwkundige voorschriften als volgt (STUK 13):

"de hoogte en de diepte van de gebouwen, de gevelopbouw en gevelgeleiding, de bedanking, de aard, de toepassing en de kleur van de gevelmaterialen, de dakbedekking, de schrijnwerken, de beglazing en de buitenschilderingen moeten in harmonie zijn met het straatbeeld, d.w.z. met die huizen daarin, welke inzake harmonische samenhang gezamenlijk het talrijkst en dus kenmerkend voor de betreffende straat genoemd kunnen worden. (...) (eigen onderstreping)"

In de stedenbouwkundige voorschriften van het BPA "Antwerpen-Zuid" (binnen de Leien), zoals goedgekeurd door de Deputatie van de Provincie Antwerpen op 2 december 1985, wordt de harmonieregel identiek gedefinieerd:...

Ook in de twee meest recente RUP's in opmaak, heeft de Stad de harmonieregel uitdrukkelijk ingeschreven in de stedenbouwkundige voorschriften.

. .

<u>Uit het voorgaande blijkt genoegzaam dat de Stad de harmonieregel als belangrijk</u> uitgangspunt neemt bij het uitzetten van haar ruimtelijk beleid.

In de weigeringsbeslissing in eerste aanleg van eerste verzoekende partij wordt bijzondere aandacht besteed aan de toepassing van de harmonieregel. De beslissing in eerste aanleg overweegt – op advies van de Gemeentelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar- dat de kroonlijsthoogte en bouwdiepte van het gebouw totaal onverantwoord zijn, gelet op de gebouwen die in de onmiddellijke omgeving het meest kenmerkend zijn...

Indien de bestreden beslissing wordt ten uitvoer gelegd, wordt een dermate monumentaal gebouw opgericht, dat het ruimtelijk evenwicht van de omgeving totaal wordt verstoord. Het beschermenswaardige pand aan zal ingesloten worden tussen twee wolkenkrabbers en elke verhouding tussen het hoekpand en de overige bebouwing in de zal zoek zijn.

De schorsing van de bestreden beslissing is bovendien noodzakelijk, nu de sloop van de hoekpanden zeer snel kan gebeuren, en er vervolgens onmiddellijk gestart kan worden met de bouwwerken, die het ruimtelijk evenwicht in de buurt onmiddellijk en onherstelbaar in het gedrang zullen brengen.

Er ontstaat door de enkele sloop reeds een **groot gat** in de straatwand en het straatbeeld. Het is thans allerminst zeker dat de vergunningsaanvrager diens appartementsgebouw zal kunnen realiseren, gelet op het annulatieberoep bij Uw Raad van verzoekende partijen, dat manifest gegronde middelen bevat.

De schorsing van de beslissing is dan ook noodzakelijk, nu de gehele of gedeeltelijke sloop van de bestaande panden een open gat en een bouwput in het straatbeeld zal creëren in een omgeving die belangrijk is, en het project bovendien gelegen is naast een waardevolle woning, die opgenomen werd in de Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed. Het zou dan ook onaanvaardbaar zijn dat wordt aangevangen met de sloop van de panden, zonder dat zekerheid bestaat dat hetgeen in de plaats komt ook effectief gerealiseerd zal kunnen worden, niet alleen om ruimtelijke redenen maar ook om veiligheidsredenen en om de idee van verloedering tegen te gaan. Om die reden is het van het grootste belang dat pas een aanvang kan worden genomen met de werken, vanaf het moment dat Uw Raad zich heeft uitgesproken over de wettigheid van de bestreden beslissing.

..."

De verwerende partij heeft geen antwoordnota ingediend en lijkt het door de verzoekende partijen ingeroepen moeilijk te herstellen ernstig nadeel niet te betwisten.

Beoordeling door de Raad

1.

In de memorie van toelichting wijst de decreetgever erop dat het begrip 'moeilijk te herstellen ernstig nadeel' eveneens wordt gehanteerd binnen het schorsingscontentieux van de Raad van State en dat vermeld begrip, voor wat de mogelijkheid tot schorsing in procedures voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, in diezelfde zin mag worden begrepen (*Parl. St.* VI. Parl, 2008-2009, nr. 2011/1, p. 222, nr. 627). Opdat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing door de Raad zou kunnen bevolen worden, moet de verzoekende partij doen blijken van een ernstig nadeel dat moeilijk te herstellen en bovendien persoonlijk is.

Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, zoals vervat in artikel 4.8.13 VCRO, kan dan ook niet, minstens niet zonder meer gelijkgeschakeld worden met de in artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO bedoelde "rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen" die tweede verzoekende partij kan ondervinden ingevolge een vergunningsbeslissing en die de tweede verzoekende partij desgevallend het rechtens vereiste belang bij de procedure verschaft. Bij de beoordeling van de ernst en het moeilijk te herstellen karakter van de ingeroepen nadelen kan de Raad bovendien alleen rekening houden met wat in dat verband in het verzoekschrift werd aangevoerd en met de bij dat verzoekschrift gevoegde stukken.

In hoofde van een bestuurlijke overheid (zoals de verzoekende partijen) kan er bijkomend echter slechts sprake zijn van een persoonlijk moeilijk te herstellen ernstig nadeel indien de bestreden beslissing de uitoefening van de overheidstaak of de bestuursopdracht waarmee die overheid belast is, verhindert of in ernstige mate bemoeilijkt en indien de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de werking van haar diensten in die mate in het gedrang zou brengen dat zij haar taken als overheid niet meer zou kunnen uitoefenen. Het nadeel van een bestuurlijke overheid (zoals de verzoekende partijen) kan daarom niet zonder meer gelijkgeschakeld worden met het nadeel dat private natuurlijke personen of rechtspersonen dienen aan te tonen.

2. De verzoekende partijen halen aan dat, wanneer de bestreden beslissing ten uitvoer wordt gelegd, een dermate monumentaal gebouw wordt opgericht, dat het ruimtelijke evenwicht van de omgeving totaal wordt verstoord. Dit druist in tegen de harmonieregel die de verzoekende partijen hanteren bij het uitzetten van het ruimtelijk beleid van de stad.

De Raad dient evenwel vast te stellen dat het betoog van de verzoekende partijen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing het ruimtelijk evenwicht in de buurt onherroepelijk en onherstelbaar in het gedrang zal brengen, niet van die aard is om een moeilijk te herstellen emstig nadeel aannemelijk te maken. De Raad merkt op dat het feit dat het stedenbouwkundig beleid en de zogenaamde harmonieregel van de stad mogelijks door de verwerende partij, als hogere administratieve overheid, in dit bepaalde geval wordt doorkruist, op zichzelf immers onvoldoende is om van een moeilijk te herstellen emstig nadeel in de zin van artikel 4.8.13 VCRO te kunnen gewagen.

De verzoekende partijen geven immers onvoldoende concreet en precies aan in welke mate de uitoefening van hun overheidstaken en bestuursopdrachten ingevolge het mogelijk doorkruisen van het stedenbouwkundige beleid door de bestreden beslissing, die een administratieve handeling met een individuele strekking is, wordt verhinderd, dan wel in ernstige mate wordt bemoeilijkt. Ze tonen evenmin voldoende concreet en precies aan of, en in voorkomend geval in welke mate, de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de werking van hun diensten in het gedrang zou brengen. De mogelijke onwettigheid van de bestreden beslissing vormt bovendien, ongeacht de aard van die onwettigheid, op zich evenmin een nadeel voor de verzoekende partijen dat voldoende ernstig is om de schorsing te verantwoorden. Deze vaststelling volstaat op zich om de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing af te wijzen.

3.

De Raad wenst evenwel bijkomend op te merken dat uit de door de verzoekende partijen neergelegde stukken veeleer het tegendeel blijkt dan wat de verzoekende partijen voorhouden zodat zij naar het oordeel van de Raad onvoldoende aannemelijk dat de aangehaalde harmonieregel op een dermate ernstige wijze geschonden werd dat er sprake is van een ernstig nadeel in de zin van artikel 4.8.13 VCRO.

Aangezien de uiteenzetting van de verzoekende partijen geen afdoende concrete en precieze gegevens bevat die aannemelijk maken dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de vergunning hen een ernstig nadeel kan berokkenen, zijn er evenmin redenen om na te gaan of de ingeroepen nadelen, ongeacht het tijdelijk karakter van de bestreden beslissing en de doorlooptijd van de procedures voor de Raad, tevens moeilijk te herstellen zijn.

Er is dan ook niet voldaan aan de in artikel 4.8.13 VCRO gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts bij wijze van voorlopige voorziening kan geschorst worden ter voorkoming van een moeilijk te herstellen emstig nadeel. De vordering tot schorsing wordt bijgevolg afgewezen.

B. Redenen die de schorsing rechtvaardigen

Aangezien in het vorige onderdeel werd vastgesteld dat de verzoekende partijen niet voldoende aannemelijk maken dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing hen een moeilijk te herstellen emstig nadeel kan berokkenen, is een onderzoek van de redenen die de schorsing van de bestreden beslissing kunnen rechtvaardigen niet aan de orde.

Om deze redenen beslist de Raadvoor Vergunningsbetwistingen

1. De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Katrien VISSERS

2. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing ten gronde.		
Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 21 december 2011, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:		
Filip VAN ACKER,	voorzitter van de derde kame	r,
	met bijstand van	
Katrien VISSERS,	toegevoegd griffier.	
De toegevoegd griffier,		De voorzitter van de derde kamer,

Filip VAN ACKER